

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะได้แนวทางการจัดการขยะของชุมชนวัดจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวิธีดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการจัดการขยะของชุมชนตำบลวัดจันทร์ที่ใช้อยู่ปัจจุบัน ดังนี้

1.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากรที่ศึกษา คือประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลวัดจันทร์ จำนวน 2,358 ครอบครัว จำนวน 6,324 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลวัดจันทร์ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 10 และกลุ่มตัวอย่างสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยสุ่ม ดังนี้

1.1.2.1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งประชากรออกเป็นหมู่บ้านต่างๆ จำนวน 6 หมู่บ้าน

1.1.2.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้จำนวน 1 ครัวเรือนต่อกลุ่มตัวอย่าง 1 คน ทั้งหมด 6 หมู่บ้าน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 236 คน

1.1.2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละครัวเรือนโดยการจับฉลากตามบ้านเลขที่ของแต่ละหมู่บ้านตามสัดส่วนของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแสดง ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง ตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ลำดับที่	หมู่ที่	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	2	1,405	423	42
2	4	1,754	712	71
3	7	1,743	742	74
4	8	436	127	13
5	9	221	52	6
6	10	765	302	30
รวม		6,324	2,358	236

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านความเห็นชอบจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ มี 2 ชนิด คือ

1.2.1 แบบสอบถามการจัดการขยะที่ใช้ในปัจจุบันของชุมชนตำบลวัดจันทร์

1.2.2 แบบสัมภาษณ์การจัดการขยะที่ใช้ในปัจจุบันของชุมชนตำบลวัดจันทร์

1.3 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1.3.1 เครื่องมือสำรวจวิธีการจัดการขยะที่ใช้ในปัจจุบันเป็นแบบสอบถาม ทำการสร้างโดย

1.3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ

1.3.1.2 จัดทำร่างแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยปรึกษากับคณาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

1.3.1.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วนำเสนอประธานควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านการวิจัย และด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประกอบไปด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดิมีศักดิ์ สุวรรณประเทศ
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำยอง สำเร็จดี
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ แสงนาทร
รองผู้อำนวยการสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 4) ดร.สมไทย วงษ์เจริญ ประธานบริษัท
วงษ์พาณิชย์
- 5) นายวรพงษ์ สุมาวงศ์ ท้องถิ่นอำเภอมือง
จังหวัดพิษณุโลก

1.3.1.4 นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มาหาค่าตรรกษณ์ของความสอดคล้องกันระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นจึงคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 35 ข้อ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ

1.3.1.5 นำร่างแบบสอบถามทดลองใช้กับกลุ่มทดลองจำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9

1.3.1.6 นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างชุมชนตำบลวัดจันทร์ต่อไป

1.4 วิธีรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิธีการจัดการขยะที่ใช้อยู่ในปัจจุบันของชุมชนตำบลวัดจันทร์ รวบรวมโดยอาศัยกลุ่มตัวอย่างที่ได้มา จำนวน 236 คน ด้วยแบบสอบถามการสัมภาษณ์ และการสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้
ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดรูปแบบในการประชุมกลุ่ม
2. จัดทำร่างวิธีจัดประชุมกลุ่มให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยปรึกษากับคณาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
3. นำวิธีการจัดประชุมกลุ่มทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา ศึกษาข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. นำวิธีการจัดประชุมกลุ่มที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มตามที่กำหนดเพื่อรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.6 วิธีรวบรวมข้อมูล

จัดประชุมกลุ่ม เนื่องจากผู้วิจัยเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ ได้ดำเนินการติดต่อประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจาก ผู้นำหมู่บ้านทั้ง 6 หมู่บ้าน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาขยะในครั้งนี้ โดยนำผลการประชุมกลุ่มที่ได้ นำเสนอในที่ประชุมต่อผู้เข้าร่วมประชุมฝั่งแม่น้ำน่านทิศตะวันตก จำนวน 1 ครั้ง ประกอบด้วย หมู่ 7,8,9 และ หมู่ 10 ด้านทิศตะวันออก จำนวน 1 ครั้ง ประกอบด้วย หมู่ 2 และ หมู่ 4 และนำข้อมูลทั้งสองฝั่งมาวิเคราะห์และนำเสนอต่อที่ประชุมร่วมทั้ง 2 ฝั่ง ทั้ง 6 หมู่บ้าน อีก 1 ครั้ง นำผลการประชุมที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดเป็นแนวทางในการจัดการขยะของชุมชนตำบลวัดจันทร์ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

	1.6 การแปลความหมาย
	เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แบ่งเป็น
5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)	
มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การจัดการขยะในระดับ
มาก	ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การจัดการขยะในระดับ
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การจัดการขยะในระดับ
น้อย	ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การจัดการขยะในระดับ
น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การจัดการขยะในระดับ
ไปเสนอต่อที่ประชุมกลุ่ม	หมายเหตุ ใช้เกณฑ์ในรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการจัดการขยะของชุมชนตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือ จังหวัดพิษณุโลก

2.1 ผู้ให้ข้อมูล

2.1.1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้นำชุมชนที่อาศัยอยู่ในแต่ละหมู่บ้านในตำบลวัดจันทร์ประกอบด้วย กำนัน จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน แพทย์ประจำตำบล จำนวน 1 คน ผู้นำกลุ่มลูกเสือชาวบ้านจำนวน 6 คน ผู้นำอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 6 คน ผู้นำอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน จำนวน 6 คน ผู้นำกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 6 คน ผู้นำกลุ่มผลิตภัณฑ์ในตำบล จำนวน 6คน ผู้ทรงคุณวุฒิประจำหมู่บ้าน จำนวน 6 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้มาโดยใช้ตัวแทนหมู่บ้านอย่างน้อยหมู่บ้านละ 3 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน (รายชื่อตามภาคผนวก ค)

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา คือความคิดเห็นต่อการจัดการขยะของชาวชุมชน

2.3 ขอบเขตระยะเวลา ตั้งแต่ ต.ค. 2550 – ธ.ค. 2550

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการจัดประชุมกลุ่มที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป

2.5 วิธีการนำรูปแบบการประชุมกลุ่มเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย